

## TIBBIY TA'LIMDA AUTENTIK KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI

**Karimova Madinabnu Ilkhomjon qizi**

*Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti,*

[karimova94madina@gmail.com](mailto:karimova94madina@gmail.com)

**Annotatsiya:** Ushbu maqolada tibbiy ta'lim jarayonida autentik kompetensiyani rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari tahlil qilinadi. Talabalarning nazariy bilimlarini amaliy ko'nikmalar bilan uyg'unlashtirish, real kasbiy sharoitlarda ishlashga tayyorlash va tibbiy kommunikatsiya ko'nikmalarini shakllantirish masalalariga alohida e'tibor qaratiladi. Shuningdek, innovatsion ta'lim texnologiyalari va simulyatsion mashg'ulotlarning ahamiyati yoritib beriladi.

**Kalit so'zlar:** tibbiy ta'lim, autentik kompetensiya, innovatsion pedagogika, amaliy mashg'ulotlar, klinik tajriba, simulyatsion texnologiyalar.

**Abstract:** This article analyzes the pedagogical opportunities for developing authentic competence in medical education. Special attention is paid to integrating students' theoretical knowledge with practical skills, preparing them to work in real professional conditions, and developing medical communication skills. Additionally, the importance of innovative educational technologies and simulation training is highlighted.

**Keywords:** medical education, authentic competence, innovative pedagogy, practical training, clinical experience, simulation technologies.

**Аннотация:** В данной статье анализируются педагогические возможности развития аутентичной компетентности в медицинском образовании. Особое внимание уделяется интеграции теоретических знаний студентов с практическими навыками, подготовке к работе в реальных профессиональных условиях и формированию навыков медицинской коммуникации. Также освещается значение инновационных образовательных технологий и симуляционных занятий.

**Ключевые слова:** медицинское образование, аутентичная компетентность, инновационная педагогика, практические занятия, клинический опыт, симуляционные технологии.

**Kirish.** Zamonaviy tibbiy ta'limda talabalarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish muhim masalalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, autentik kompetensiya — ya'ni, nazariy bilimlarni amaliy tajriba bilan uyg'unlashtirish va real kasbiy sharoitlarda qo'llay olish qobiliyati bugungi kunda yuqori malakali tibbiyot mutaxassislarini tayyorlashda ustuvor yo'nalishlardan biridir. Tibbiyot sohasining murakkabligi hamda yuqori aniqlik va mas'uliyat talab qilishi ushbu kompetensiyani rivojlantirish zaruriyatini oshiradi.

Tibbiy ta'limda autentik kompetensiyani rivojlantirish uchun turli pedagogik yondashuvlar mavjud bo'lib, ularning samaradorligi ta'lim jarayonining sifatini

belgilaydi. Ta'limiy va kommunikativ qobiliyatlari ta'lim sub'ektiga individual shakllanish yo'nalishi va amalga oshirilishini belgilash imkoniyatini taqdim etish vositasida bo'lishi kerak.<sup>20</sup> Ushbu maqolada autentik kompetensiyani shakllantirish uchun foydalaniladigan asosiy pedagogik imkoniyatlar tahlil qilinadi.

### **Autentik kompetensiya va uning tibbiy ta'limdagi ahamiyati**

Autentik kompetensiya – bu talabalarning kasbiy vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish, real muammolarni hal qilish va amaliy bilimlarni qo'llash qobiliyatidir. Tibbiyot sohasida bu kompetensiya quyidagi omillar bilan bog'liq:

1. **Amaliy tajriba va klinik holatlarni tahlil qilish** – talabalarning kasbiy tayyorgarligini oshirishga xizmat qiladi.

2. **Tibbiy kommunikatsiya ko'nikmalari** – bemorlar, hamkasblar va boshqa tibbiyot xodimlari bilan samarali muloqot qilish qobiliyatini shakllantiradi.

3. **Muammoga yo'naltirilgan yondashuv** – real kasbiy vaziyatlarni tahlil qilish va echim topishga o'rgatadi.

**Tibbiy ta'limda autentik kompetensiyani rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari**

### **1. Amaliy mashg'ulotlar va klinik tajriba**

Autentik kompetensiyani rivojlantirishning eng samarali usullaridan biri talabalarning amaliy mashg'ulotlarga faol jalb etilishidir. Ma'lumotlarni kiritish, ayniqsa chet tilini o'rganish kontekstida, muhim masala hisoblanadi, chunki tabiiy ta'sir qilish imkoniyatlari cheklangan.<sup>21</sup> Klinik amaliyot davomida talabalar shifoxonalar, poliklinikalar va tibbiy laboratoriyalarda ish olib borib, quyidagi ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

- Anamnez yig'ish va bemor bilan muloqot qilish;
- Diagnostika jarayonini o'rganish va mustaqil tahlil qilish;
- Muolaja rejasini ishlab chiqish va amaliyotda qo'llash.

### **2. Innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish**

Autentik kompetensiyani rivojlantirishda zamonaviy ta'lim texnologiyalarining ahamiyati katta. Jumladan:

- **Virtual laboratoriyalar va simulyatsion treninglar** – talabalarga real kasbiy vaziyatlarni xavfsiz muhitda o'rganish imkonini beradi.
- **Interaktiv darslar va muammoga yo'naltirilgan ta'lim (PBL)** – mustaqil fikrlash va qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.
- **Telemeditsina va onlayn amaliyotlar** – masofaviy tibbiy ta'lim imkoniyatlarini kengaytiradi.

### **3. Autentik materiallar va tibbiy hujjatlar bilan ishlash**

<sup>20</sup> Анваров, А. (2022). Современные требования преподавателям иностранных языков по повышению профессиональных умений и личностных качеств. *Общество и инновации*, 3(2/5), 300–303. <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol3-iss2/S-pp300-303>

<sup>21</sup> Пакирдинова Шарофат, & Йигиталиева Нозимахон. (2023). МОТИВАЦИЯ СЛУШАНИЯ, ИНТЕРЕС И ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ УВЕРЕННОСТЬ В СЕБЕ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7513318>

Talabalar o'quv jarayonida real tibbiy hujjatlar va kasallik tarixlari bilan ishlashi autentik kompetensiyani shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Xatolarni oldini olish uchun simulyatsiya qilingan muhitda muolajalar va protseduralarni qo'llash muhim bo'lsa-da, muloqot tajribasini simulyatsiya qilish bolaning hissiy iztirobini oldini olish uchun muhimdir.<sup>22</sup> Ular quyidagilarni o'rganishlari lozim:

- Kasallik tarixlarini tahlil qilish;
- Tibbiy tavsiyalarni o'qish va ulardan foydalana olish;
- Diagnostika va davolash jarayonini hujjatlashtirish.

#### 4. Tibbiy kommunikatsiya va multidisiplinar hamkorlik

Tibbiy amaliyotda nafaqat ilmiy bilimlar, balki bemorlar, hamkasblar va boshqa mutaxassislar bilan samarali muloqot qilish ko'nikmalari ham muhim o'rin tutadi. Autentik kompetensiyani shakllantirish uchun talabalar:

- Bemorlarga kasallik haqida tushuntirish;
- Multidisiplinar jamoa bilan ishlash;
- Stressli vaziyatlarda muloqot qilish ko'nikmalarini o'zlashtirishlari lozim.

#### Xulosa

Tibbiy ta'limda autentik kompetensiyani rivojlantirish talabalarning nazariy bilimlarini real amaliyot bilan bog'lash, mustaqil fikrlash va kasbiy mas'uliyatni his qilish imkonini beradi. Ushbu kompetensiyani shakllantirish uchun ta'lim jarayonida amaliy mashg'ulotlar, innovatsion pedagogik texnologiyalar, autentik materiallar bilan ishlash va samarali kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Tibbiy ta'limda ushbu yondashuvlarni keng qo'llash natijasida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlashga erishish mumkin.

#### FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Harden, R. M., & Laidlaw, J. M. (2012). Essential skills for a medical teacher: an introduction to teaching and learning in medicine. Elsevier Health Sciences.
2. Norman, G. (2009). Teaching basic science to optimize transfer. Medical Teacher, 31(9), 807-811.
3. Swanwick, T. (2011). Understanding medical education: Evidence, theory, and practice. John Wiley & Sons.
4. Yigitaliyeva, N. (2023). PEDIATRIYADA SIMULYATSIYADAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI. *Talqin Va Tadqiqotlar*, 1(8). извлечено от <https://talqinvatadqiqotlar.uz/index.php/tvt/article/view/446>
5. Пакирдинова Шарофат, & Йигиталиева Нозимахон. (2023). МОТИВАЦИЯ СЛУШАНИЯ, ИНТЕРЕС И ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ УВЕРЕННОСТЬ В СЕБЕ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7513318>
6. Анваров, А. (2022). Современные требования преподавателям иностранных языков по повышению профессиональных умений и личностных качеств. *Общество и инновации*, 3(2/S), 300–303. <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol3-iss2/S-pp300-303>

<sup>22</sup> Yigitaliyeva, N. (2023). PEDIATRIYADA SIMULYATSIYADAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI. *Talqin Va Tadqiqotlar*, 1(8). извлечено от <https://talqinvatadqiqotlar.uz/index.php/tvt/article/view/446>